

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobci:

- a) **Ing. A. V.**, nar. X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
- b) **I. V.**, nar. X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
- c) **R. V.**, nar. X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
*všichni zastoupení Mgr. Michalem Burešem, advokátem,
se sídlem T. G. Masaryka 282/57, 360 01 Karlovy Vary,*

proti

žalovanému:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 6. 9. 2021, č. j. MV-117629-4/SO-2021, č. j. MV-117621-4/SO-2021 a č. j. MV-117622-4/SO-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 6. 9. 2021, č. j. MV-117629-4/SO-2021, č. j. MV-117621-4/SO-2021 a č. j. MV-117622-4/SO-2021, se zrušují a věci se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobcům náklady řízení ve výši 23 403,84 Kč,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

k rukám zástupce žalobců Mgr. Michala Bureše, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobci brojí proti rozhodnutím žalované ze dne 6. 9. 2021, č. j. MV-117629-4/SO-2021, č. j. MV-117621-4 SO-2021 a č. j. MV-117622-4 SO-2021 (dále jen „*napadená rozhodnutí*“), jimiž byla zamítnuta jejich odvolání a potvrzena rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 19. 5. 2021, č. j. OAM-4047-11/TP-2021, č. j. OAM-4506-9/TP-2021 a č. j. OAM-4048-12/TP-2021, kterými Ministerstvo vnitra (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) zamítlo žádosti žalobců o vydání povolení k trvalému pobytu na území, neboť nebyly splněny podmínky dle § 68 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*ZPC*“).
2. Věcně jde o to, že žalobci na území ČR pobývali od roku 2016 naposledy na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, o jehož prodloužení původně v prosinci 2017 žádali, ale nebylo jim vyhověno. Rozhodnutí správních orgánů o těchto žádostech však rozsudkem ze dne 10. 6. 2020, č. j. 30 A 318/2018-93, zrušil Krajský soud v Plzni; tento rozsudek následně obstál i v přezkumu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 26. 5. 2021, č. j. 2 Azs 230/2020-34). V mezidobí však žalobce a) požádal o vydání zaměstnanecké karty, a když mu bylo vyhověno, požádali žalobci b) a c) o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, v čemž jim bylo také vyhověno. Své původní žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pak v důsledku toho vzali zpět dříve, než o nich správní orgány znovu, v návaznosti na zmíněný kasační rozsudek Krajského soudu v Plzni, rozhodly. Následně žalobci požádali o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 68 odst. 1 ZPC. Jejich žádosti však byly zamítnuty pro nesplnění předpokladů stanovených v § 68 odst. 1 ZPC, konkrétně podmínky nezbytné doby nepřetržitého pobytu na území v délce 5 let. Správní orgány dospěly k závěru, že s ohledem na zastavení řízení o původních žádostech o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, nebylo možno dobu, kdy zde žalobci pobývali tzv. na fikci dle § 47 odst. 4 ZPC právě na základě žádosti o toto pobytové oprávnění, započítat do nezbytné doby nepřetržitého pobytu na území.

Obsah žaloby

3. Žalobci nejprve zrekapitulovali průběh správního řízení a svou pobytovou historii na území České republiky. Námitky proti napadenému rozhodnutí pak vtělili do jediného žalobního bodu nazvaného „Nezákonnost rozhodnutí o odvolání“. Z něj vyplývá, že mají za to, že správní orgány nesprávně dospěly při posuzování splnění podmínky pětiletého nepřetržitého pobytu na území České republiky k tomu, že období od 18. 1. 2018 do 12. 3. 2020 [resp. žalobci b) a c) do 24. 9. 2020], kdy žalobci pobývali na území na základě tzv. fikce pobytu, nelze s ohledem na ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC započít do nezbytné doby nepřetržitého pobytu na území, jelikož žalobci vzali zpět své žádosti, které oprávnění pobytu na tzv. fikci pobytu založily, v důsledku čehož platnost jejich povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění nebyla prodloužena.
4. Takový postup správních orgánů je dle žalobců nepřiměřeně formalistický a v rozporu s povinností správních orgánů postupovat tak, aby rozhodnutí odpovídalo okolnostem daného případu v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

„správní řád“).

5. Při rozhodování o naplnění podmínky pětiletého nepřetržitého pobytu na území nelze odhlédnout od okolností, které způsobily nerozhodnutí o žádosti žalobců o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění. V případě žalobců se tak stalo proto, že získali jiné pobytové oprávnění na území a na základě pokynu pracovníka Ministerstva vnitra vzali své žádosti zpět. I pokud by totiž své žádosti zpět nevzali, musela by být řízení o nich stejně zastavena dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, jelikož by se žádosti staly zjevně bezpředmětné, když v mezidobí všichni získali jiné pobytové oprávnění.
6. Žalobci podotkli, že v důsledku pochybení správních orgánů byla jejich rozhodnutí v obou instancích rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2020 (pozn. žalobci pravděpodobně myšlen shora uvedený rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2020, č. j. 30 A 318/2018-93) pravomocně zrušena. V obnoveném správním řízení, jehož délku lze těžko odhadnout, by správní orgány rozhodovaly již za jiných skutkových okolností, jelikož zásadně rozhodují dle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí. Žalobci tak byli v nejistém postavení, jelikož skutkový stav se během tří let mohl značně změnit. Využili proto možnost získání pobytového oprávnění za jiným účelem, které jim dávalo podstatně větší právní jistotu ohledně legálnosti pokračování jejich pobytu na území České republiky. Za této situace by neměla být pozice žalobců v řízení o vydání povolení k trvalému pobytu zhoršena. Žalobci zdůraznili, že důvodem pobytu v rámci tzv. fikce pobytu na území po tak dlouhou dobu byl chybný postup správních orgánů, jejichž rozhodnutí neobstála před soudním přezkumem.
7. Žalobci navíc vzali zpět své žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění na základě pokynu ze strany správního orgánu. Když žalobkyně b) přebírala na pracovišti správního orgánu I. stupně rozhodnutí o udělení dlouhodobého pobytu za účelem soužití rodiny, bylo jí ze strany jeho pracovníků sděleno, že musí vzít žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění zpět. Žalobkyně b) tak učinila za sebe i za žalobce c). Následně se 7. 10. 2020 dostavil na pracoviště správního orgánu I. stupně i žalobce a), přičemž na příslušném pracovišti správního orgánu I. stupně již bylo vyhotovení zpětvzetí žádosti připraveno, a žalobce a) je pouze podepsal.
8. Žalobci mají za to, že by se při posuzování splnění podmínky nepřetržitého pětiletého pobytu na území mělo započítat i období, kdy na území České republiky pobývali na tzv. fikci pobytu, jelikož o žádostech o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, které tzv. fikci pobytu založily, nebylo meritorně rozhodnuto především z důvodů na straně správních orgánů.
9. Správní orgány měly při posuzování žádostí o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu přihlídnout rovněž ke smyslu a účelu ZPC, jímž je umožnění legálně pobývajícím cizincům získat jistotu toho, že na území České republiky budou moci pobývat trvale.
10. Žalobci jsou již integrováni do české společnosti. Žalobce a) získal v České republice vysokoškolský titul, žalobce a) a b) zde mají dlouhodobě zaměstnání, řádně plní daňové povinnosti a hradí pojistné na sociální a zdravotní pojištění. Žalobce c) je od počátku školní docházky vzděláván v českých školách, v roce 2020 vyhrál soutěž Matematický klokan. Získání trvalého pobytu by žalobcům mohlo zlepšit rodinné zázemí v České republice např. pořízením vlastního bydlení, jelikož banky neposkytují financování

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

osobám, které mají povolení jen k dlouhodobému pobytu.

11. Závěr, že žalobci ke dni podání žádosti nesplnili podmínku nepřetržitého pobytu na území, by znamenal, že by mohli opětovně žádat o povolení k trvalému pobytu až v roce 2025, neboť běh doby nepřetržitého pětiletého pobytu by začal až získáním povolení k dlouhodobému pobytu – zaměstnanecké karty žalobce a), resp. povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny u žalobců b) a c).
12. Závěrem žalobci zdůraznili, že po celou dobu svého pobytu zde pobývali legálně, nečinili obstrukční kroky, kterými by se snažili zdržovat průběh správního řízení o jejich žádostech o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění a zpětvzetí svých žádostí učinili na základě pokynu pracovníků správního orgánu I. stupně, kdy důvěřovali v jejich správnost.

Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a odmítá žalobní námitky jako nedůvodné. V podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, odůvodnění v části III. napadeného rozhodnutí a na spisový materiál.

Jednání před soudem

14. Ve věci se dne 22. 6. 2022 konalo před Krajským soudem v Plzni jednání, jehož se zúčastnili žalobci a jejich zástupce, Mgr. Michal Bureš, a za stranu žalovanou pověřená zaměstnankyně žalované, Mgr. Šarlota Šudrychová. Zástupce žalobců odkázal ve svém vystoupení na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznil přílišnou tvrdost výkladu zákona zastávaného v projednávané věci správními orgány vůči lidem, kteří se v České republice plně integrovali. Současně poukázal na nynější složitou situaci panující na Ukrajině. Pověřená zaměstnankyně žalované odkázala na vyjádření žalované k žalobě, zdůraznila, že postup správních orgánů v této věci byl zcela standardní, zpětvzetí žádosti bylo rozhodnutím samotných žalobců, oni sami tedy zapříčinili, že ve věci jejich původních žádostí nebylo meritorně rozhodováno. Zástupce žalobců konstatoval, že netrvá na provedení žádného z důkazů, jež byly navrženy v žalobě, pověřená zaměstnankyně žalované žádné důkazy nenavrhla. Soud proto dokazování neprováděl. Zástupce žalobců závěrem konstatoval, že při posuzování délky nepřetržitého pobytu na území je nutno přihlédnout také k tomu, jak se celý tento proces odehrával, jeho klienti byli nešťastným způsobem vmanipulováni do podání, jehož významu ne zcela porozuměli, pokud by věděli, že zpětvzetí jejich žádosti bude mít za následek přerušení běhu doby nutné k získání trvalého pobytu, nikdy by takový úkon neučinili. Měl by být zohledněn postup jeho klientů, kteří se celou dobu svého pobytu na území ČR snaží vyhovět zákonným podmínkám. Celá rodina se plně integrovala do české společnosti. Proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Pověřená zaměstnankyně žalované naopak navrhla zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

15. Podstatu žaloby tvoří jediný žalobní bod, kterým je tvrzení o nesprávném právním posouzení věci, resp. nesprávném výkladu ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC, jež upravuje doby, které se nezapočítávají do doby nepřetržitého pobytu na území, přičemž dosažení její délky nejméně 5 let je hmotněprávní podmínkou vydání povolení k trvalému pobytu podle § 68 odst. 1 ZPC.
16. Ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC zní: „Do doby pobytu podle odstavce 1 se nezapočítává Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

doba pobytu na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4, 6, 8, 9 nebo 10 anebo podle § 60 odst. 4; to neplatí, pokud na základě žádosti zakládající oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4 nebo 6 nebo podle § 60 odst. 4 bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno nebo byla prodloužena jeho platnost nebo byla prodloužena platnost dlouhodobého víza a doba pobytu na území na toto vízum.“

17. Odkazované ustanovení § 47 odst. 4 ZPC, jež jediné je v projednávané věci relevantní, pak zní: „Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, ačkoliv žádost byla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.“
18. Výkladem těchto dvou ustanovení lze dospět k závěru, že cílem zákonodárce, který shora citované ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC formuloval novelou realizovanou prostřednictvím zákona č. 222/2017 Sb., účinného od 15. 8. 2017, bylo zabránit negativnímu dopadu na cizince, který na území oprávněně pobývá na základě tzv. fikce zakotvené právě v ustanovení § 47 odst. 4 ZPC, jenž by nastal v případě, že by doba takového pobytu nemohla být započtena do doby nepřetržitého pobytu na území ve smyslu § 68 odst. 1 ZPC. Správní řízení o udělení, případně prodloužení, pobytového oprávnění mohou v konkrétních případech trvat i podstatně déle, než je zákonem předvídaná doba upravená v § 169t ZPC. Na druhé straně však zákonodárce předchází nebezpečí plynoucímu z možného podávání posléze neúspěšných žádostí o pobytové oprávnění či jeho prodloužení, jejichž cílem může být toliko prodloužení oprávněného pobytu na území, případně právě získání potřebné doby pobytu pro možnost získání trvalého pobytu na území, tj. onoho nepřetržitého pobytu na území v délce 5 let. Činí tak tím, že do doby tohoto nepřetržitého pobytu se dle § 68 odst. 3 písm. f) ZPC nezapočte právě doba tzv. pobytu na fikci, tedy pobytu na základě oprávnění podle § 47 odst. 4 ZPC, pokud povolení k pobytu následně vydáno nebylo, případně nebyla prodloužena jeho platnost. Jinými slovy řečeno, zákon činí „započitatelnost“ tohoto tzv. pobytu na fikci do doby nepřetržitého pobytu na území závislou na výsledku konkrétního řízení o pobytové oprávnění či jeho prodloužení, o něž v dané věci šlo.
19. Právě toto pravidlo se stalo žalobcům osudným v projednávané věci. Ze správního spisu lze v tomto směru rekapitulovat pobytovou minulost žalobce ad 1): ten na území České republiky disponoval od 1. 3. 2016 vízem k pobytu nad 90 dní za účelem strpění do 18. 7. 2016, následně povolením k dlouhodobému pobytu za účelem strpění od 19. 7. 2016 následně prodlouženým až do 18. 1. 2018. Dne 18. 12. 2017 pak žalobce požádal o jeho další prodloužení. O této žádosti však správní orgán I. stupně usoudil negativně a jeho rozhodnutí potvrdila i žalovaná; k jeho žalobě však Krajský soud v Plzni svým rozsudkem ze dne 10. 6. 2020, č. j. 30 A 318/2018-93, rozhodnutí žalované i správního orgánu I. stupně zrušil. Byť žalovaná tento rozsudek napadla kasační stížností, ten v přezkumu Nejvyšším správním soudem obstál, neboť kasační stížnost byla jeho rozsudkem ze dne 26. 5. 2021, č. j. 2 Azs 230/2020-34, zamítnuta. Vedle toho je však podstatné, že žalobce podal dne 9. 12. 2019 žádost o vydání zaměstnanecké karty, která byla úspěšná: zaměstnanecká karta mu byla vydána dne 4. 3. 2020 s právní mocí rozhodnutí ke dni 12. 3. 2020. Obdobná byla pobytová minulost žalobců ad 2) a 3): v jejich případě však nedošlo k vydání zaměstnanecké karty, ale povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, a to ke dni 14. 9. 2020 s právní mocí rozhodnutí ke dni 24. 9. 2020. Zásadní však je, že všichni žalobci vzali své žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

za účelem strpění podané původně dne 18. 12. 2017 zpět: žalobci ad 2) a 3) tak učinili dne 24. 9. 2020, žalobce ad 1) pak dne 7. 10. 2020. Jak plyne z napadených rozhodnutí žalovaného, učinili tak všichni v důsledku získání jiného pobytového oprávnění, žalobce ad 1) v důsledku vydání zaměstnanecké karty, žalobci ad 2) a 3) v důsledku vydání rozhodnutí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny.

20. Pro přehlednost věci je tedy vhodné zdůraznit, že všichni tři žalobci pobývali na území České republiky z hlediska požadovaného pětiletého nepřetržitého pobytu na území dle § 68 odst. 1 ZPC poměrně dlouhou dobu právě na tzv. fikci ve smyslu § 47 odst. 4 ZPC, konkrétně žalobce ad 1) tak činil od 18. 1. 2018, kdy mu uplynulo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, až do 12. 3. 2020, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty; žalobci ad 2) a 3) tak činili rovněž od 18. 1. 2018 do 24. 9. 2020, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Žalobce ad 1) tedy na území České republiky na tzv. fikci pobytu pobýval déle než 2 roky, žalobci ad 2) a 3) pak ještě déle, téměř dva roky a tři čtvrtě.
21. Tato doba jim však nebyla započtena do doby nepřetržitého pobytu na území započtena právě na základě pravidla obsaženého ve shora citovaném § 68 odst. 3 písm. f) ZPC, neboť jejich původním žádostem o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění nebylo vyhověno, když příslušná správní řízení byla zastavena v důsledku zpětvzetí těchto žádostí. Správní orgány obou stupňů v projednávané věci uzavřely, že v řízení o vydání povolení k trvalému pobytu nebyly splněny podmínky stanovené v § 68 ZPC, a proto byly jejich žádosti podle § 75 odst. 1 písm. h) zamítnuty, což ve svém napadeném rozhodnutí aprobovala i žalovaná.
22. S tímto právním posouzením věci se Krajský soud v Plzni neztotožňuje.
23. Jakkoli správní orgány obou stupňů vycházejí z přesného jazykového výkladu citovaných ustanovení, v případě výkladu § 68 odst. 3 písm. f) ZPC jejich výklad pomíjí smysl vykládané právní úpravy, a je proto nesprávný.
24. Soud už shora naznačil, že znění § 68 odst. 3 písm. f) ZPC je výsledkem novelizace ZPC provedené zákonem č. 222/2017 Sb. Důvodová zpráva k tomuto novelizačnímu zákonu (jedná se o tisk Poslanecké sněmovny č. 990/0 z roku 2017, dostupná je však i v právním informačním systému ASPI pod ID 235702CZ) k tomuto ustanovení konstatuje, že jeho účelem je vyjasnění otázky započítávání doby pobytu cizince na území do doby 5 let nutné k získání povolení k trvalému pobytu v případě cizince, který podal žádost o prodloužení povolení k pobytu a po uplynutí platnosti povolení, kdy žádost ještě není vyřízena, pobývá na území v rámci tzv. fikce platnosti povolení k pobytu. Následně uvádí obsah citovaného ustanovení, jak jej soud shora již vyložil, totiž že započtení této doby je v zásadě možné toliko tehdy, bylo-li následně žádosti o prodloužení povolení k pobytu vyhověno. Následně však důvodová zpráva konstatuje (podtržení připojil soud): „*Jak vyplývá z výše uvedeného, navrhovaná úprava nemá vliv na započitatelnost doby trvání řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k pobytu (i v případě, že by došlo k průtahům v řízení), pokud cizinec splní podmínky pro požadované prodloužení platnosti povolení. Do doby pětiletého legálního a nepřetržitého pobytu se stejným způsobem započítá doba pobytu na povolení k dlouhodobému pobytu i doba pobytu na fikci platnosti povolení k pobytu (bez ohledu na délku řízení) – pro posouzení je rozhodující pouze to, zda cizinec splňuje podmínky pro vyhovění žádosti. Pokud cizinec v době pobytu na fikci platnosti povolení k pobytu přestane plnit účel povoleného pobytu, může i v této fikci požádat o povolení k pobytu za jiným účelem.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Cizinec tak vždy, když přestane plnit účel pobytu, může tuto situaci zhojit, obdržet povolení k dlouhodobému pobytu a dosáhnout tak započitatelnosti doby pobytu na tzv. fikci.“

25. Na podkladě této citace lze konstatovat, že účelem zákonodárce pravděpodobně nebylo vázat započitatelnost tzv. pobytu na fikci výlučně na procesní výsledek právě toho řízení o žádosti cizince, v důsledku jejíhož podání započal tento tzv. pobyt na fikci, ale spíše na to, zda na tento tzv. pobyt na fikci navazuje pozitivní rozhodnutí ve prospěch příslušného cizince o prodloužení či udělení pobytového oprávnění či nikoli. Právě tento přístup totiž směřuje k naplnění samotného účelu ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC, kterým je filtrace doby tzv. fiktivního pobytu získaných především na základě *cum grano salis* řečeno abusivně podaných žádostí o prodloužení či udělení pobytového oprávnění (tedy těch, které jsou podány spíše bez vyhlídky na jejich kladné vyřízení, zejména za účelem pouhého prodloužení pobytu na území, resp. oddálení nedobrovolného opuštění území) či zkrátka následně neúspěšných žádostí od dob tzv. fiktivního pobytu, které jsou naopak získány na základě zákonem předvídaného a aprobovaného postupu cizince snažícího se získat či prodloužit pobytové oprávnění, byť tohoto cíle nakonec dosáhne ve vztahu k jinému pobytovému oprávnění, než k němuž směřovala jeho původní žádost. Pakliže cizinec koneckonců pobytové oprávnění získá nebo dosáhne jeho prodloužení, byť ve vztahu k jinému pobytovému oprávnění (resp. směřujícího k jinému účelu), než o něj původně usiloval, nedává rozumný smysl takového cizince následně „trestat“ tím, že mu doba získaného tzv. fiktivního pobytu nebude započtena do doby nepřetržitého pobytu na území.
26. Ke stejnému závěru ostatně dospěl již i Nejvyšší správní soud. Ten ve svém rozsudku ze dne 12. 3. 2021, č. j. 2 Azs 377/2020-29, mj. konstatoval: „(...) je nutné dovodit, že podmínku uvedenou v § 68 odst. 3 písm. f) („to neplatí, pokud na základě žádosti zakládající oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4 [...] bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno nebo byla prodloužena jeho platnost [...]“) nelze vztahovat striktně pouze na žádost, v souvislosti s níž tzv. fikce pobytu vznikla, ale že trvání „oprávněnosti“ pobytu cizince na území za období této fikce se považuje za zachované i tehdy, jestliže cizinec v jeho průběhu požádá o povolení dlouhodobého pobytu za jiným účelem a povolení mu bude pravomocně uděleno. Tomuto závěru nasvědčuje také výklad čl. 3 odst. 2 písm. e) Směrnice, konkrétně pojmu „formálně omezený pobyt“, kterým se podrobně zabýval Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku SDEU C-502/10 (na nějž odkazovala žalovaná i stěžovatel). V odstavci 43. tohoto rozsudku konstatoval, že „[a]čkoli znění čl. 3 odst. 2 písm. e) směrnice 2003/109 neupřesňuje, jak je třeba chápat výraz „byla-li jejich povolení k pobytu formálně omezena“, tato směrnice v otázce významu tohoto výrazu neodkazuje ani na vnitrostátní právní řády. Z toho vyplývá, že tento výraz musí být chápán tak, že pro účely použití uvedené směrnice označuje autonomní pojem unijního práva, který musí být na území všech členských států vykládán jednotně.“ Dále v odstavci 51. uvedl (podtržení doplnil Nejvyšší správní soud), že „[f]ormálně omezené povolení k pobytu ve smyslu vnitrostátního práva, jehož formální omezení však nebrání dlouhodobému pobytu dotýčeného státního příslušníka třetí země, tak nelze kvalifikovat jako formálně omezené povolení k pobytu ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. e) směrnice 2003/109, neboť v opačném případě by tím bylo ohroženo dosažení cílů poslední uvedené směrnice, jež by tím byla zbavena užitečného účinku (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Komise v. Nizozemsko, bod 65 a citovaná judikatura).“
27. Ze shora podané procesní rekapitulace nyní projednávaného případu pak vyplývá, že v této věci sice žalobci nejprve žádostmi podanými dne 18. 12. 2017 usilovali o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, kterým disponovali, ale v době tzv. pobytu na fikci podali žádosti o jiná pobytová oprávnění: žalobce ad a) o zaměstnaneckou

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

kartu, žalobci ad b) a c) o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Tyto žádosti byly ve všech případech úspěšné a příslušná povolení jim byla vydána. Právě právními mocemi rozhodnutí o těchto povoleních skončil tzv. pobyt na fikci ve smyslu § 47 odst. 4 ZPC. Následné zpětvzetí jejich žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění již bylo jen procesní reakcí žalobců na skutečnost získání jiného pobytového oprávnění, což ostatně v odůvodněných napadených rozhodnutích konstatuje samotná žalovaná. Soud v této souvislosti pouze podotýká, že nepovažoval za nutné blíže se zabývat tvrzením žalobců, že ke zpětvzetí žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění přistoupili na přímou výzvu či radu zaměstnanců správního orgánu I. stupně, neboť tato otázka není pro projednávanou věc podstatná. Z časové souvislosti jednotlivých procesních úkonů je souvislost zpětvzetí uvedených žádostí s vydáním jiného pobytového oprávnění zcela zřejmá a není zpochybněna ani žalovanou.

28. Za takové situace nelze podle názoru Krajského soudu v Plzni považovat postup správních orgánů, které odmítly akceptovat dobu tzv. fiktivního pobytu jako započitatelnou do nepřetržitého pobytu na území ve smyslu § 68 odst. 1 ZPC za správný a spravedlivý. Podle přesvědčení soudu aplikovaly správní orgány právní úpravu obsaženou v § 68 odst. 3 písm. f) ZPC formalisticky, na základě toliko jazykového výkladu, aniž by přihlédly k jejímu smyslu a účelu. Učinily tak za situace, kdy skutečnost, že jazykový výklad představuje pouhé prvotní přiblížení se k aplikované právní normě, byla opakovaně konstatována v judikatuře Ústavního soudu [srovnej např. již jeho nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997, v němž Ústavní soud uvedl: „*naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity.*“)]. Takový postup správních orgánů v projednávané věci byl tedy nesprávný a vedl k zatížení napadených rozhodnutí vadou nezákonnosti.

Závěr a náklady řízení

29. Soud konstatuje, že žaloba je důvodná, neboť soud shledal jí namítaný nesprávný výklad práva, konkrétně ustanovení § 68 odst. 3 písm. f) ZPC. Z toho důvodu přistoupil výrokem I. tohoto rozsudku ke zrušení napadených rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Věci vrátil k dalšímu řízení žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s., přičemž v dalším průběhu řízení jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku, což vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.
30. Výrok II. tohoto rozsudku o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle citovaného ustanovení platí: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení tak mají procesně plně úspěšní žalobci vůči procesně neúspěšné žalované. Výši důvodně vynaložených nákladů soud stanovil jako sestávající ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 9 000 Kč, dále ze tří úkonů právní služby: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „*advokátní tarif*“), sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a účast na jednání před soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu. Soud v nynější věci přiznal právo toliko na tyto tři úkony právní služby, nikoli na jejich trojnásobek popřípadě ponížený ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu, přičemž přihlédl k tomu, že všichni tři žalobci byli ve zcela skutkově i právně shodné situaci, jsou rodinou, ostatně žaloba byla fakticky sepsána a podána toliko jediná, pouze v zastoupení všech tří. To platí i o dalších úkonech v soudním řízení učiněných. Má-li tedy náhrada nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. směřovat k náhradě důvodně vynaložených nákladů, jsou jimi právě jen náklady na zmíněné tři úkony právní služby, které byly skutečně vynaloženy, nikoli jejich spíše jen fiktivní multiplikace, aniž by náklady za tyto úkony byly vskutku vynaloženy. Za každý z těchto úkonů právní služby náleží i náhrada hotových výdajů po 300 Kč. Žalobci mají dále právo na náhradu za jízdné jejich zástupce k jednání ze sídla jejich zástupce v Karlových Varech do Plzně a zpět ve výši 1 304 Kč (cesta vykonána vozem tov. zn. Mercedes Benz Marco Polo, RZ X s průměrnou spotřebou 6,9 l motorové nafty na 100 km a amortizaci 4,70 Kč za 1 km) a náhradu za promeškaný čas ve výši 400 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu za dobu strávenou cestou ke Krajskému soudu v Plzni a zpět. Jelikož je zástupce žalobců plátcem DPH, mají žalobci právo na náhradu i za tuto daň ve výši 21 %. Důvodně vynaložené náklady řízení tak činí 23 403,84 Kč a v této výši je soud uložil žalované žalobcům nahradit. Platební místo bylo určeno podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena byla přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 22. června 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.